

*“Поняття та принципи громадянства
України”*

План

1. Поняття та принципи громадянства.
2. Підстави набуття громадянства України.
3. Підстави припинення громадянства України.
4. Повноваження органів, що приймають участь у вирішенні питань громадянства України.
5. Громадянство дітей при зміні громадянства батьків.

Громадянином України, як і іншої держави, є не будь-яка людина , а яка проживає на її території, підкоряється державній владі, користується правами і виконує обов'язки — перебуває в особливих правових зв'язках з Україною.

Слава тобі, Україно!

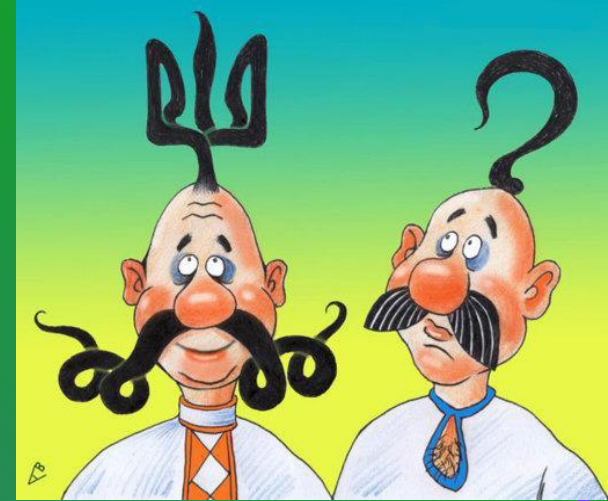
Відповідно до загальноновизнаних норм міжнародного права, право на громадянство є невід'ємним правом кожної людини. Це визначено у Загальній Декларації прав людини від 10 грудня 1948 р. (ст. 15), у Міжнародному пакті про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. (ст. 24). Зазначене положення міжнародних документів втілено в Конституції України та у Законі України «Про громадянство України» (преамбула).

Громадянство — це стійкий правовий взаємозв'язок між особою і державою, де обидва суб'єкти мають взаємні права та обов'язки.

Принципи громадянство України :

- принцип єдиного громадянства;
- принцип запобігання виникненню випадків без громадянства;
- принцип неможливості позбавлення громадянства України;
- принцип визнання права громадянина України на зміну громадянства;
- принцип неможливості автоматичного набуття громадянства України іноземцем чи особою без громадянства внаслідок укладення шлюбу з громадянином України або набуття громадянства його дружиною (чоловіком) та автоматичного припинення громадянства України одним з подружжя внаслідок припинення шлюбу або припинення шлюбу другим із подружжя;
- рівності перед законом громадян України незалежно від підстав, порядку і моменту набуття ними громадянства України;

збереження громадянства незалежно від місця проживання громадянина України.

Громадянами України є:

1. усі громадяни колишнього СРСР, які на момент проголошення незалежності України постійно проживали на території України;
2. особи, які на момент набрання чинності Закону “Про громадянство” від 13.11.1991р. Проживали в Україні і не були громадянами інших держав;
3. особи, які прибули в Україну на постійне проживання після 13.11.1991р. І яким у паспорті громадянина колишнього СРСР зразка 1974р. внесено запис “ громадянин України”;
4. особи, які набули громадянство відповідно до законів та міжнародних договорів України.

Документи, що підтверджують громадянство

- *Паспорт громадянина України;*
- *Свідоцтво про належність до громадянства України;*
- *Паспорт громадянина України для виїзду за кордон;*
- *Тимчасове посвідчення громадянина України;*
- *Проїзний документ дитини;*
- *Дипломатичний паспорт;*
- *Службовий паспорт;*
- *Посвідчення особи моряка;*
- *Посвідчення члена екіпажу;*
- *Посвідчення особи на повернення в Україну.*

Способи набуття громадянства

1. В силу народження - філіація (родове правонаступництво);
2. Шляхом натуралізації (надання);
3. Шляхом репатріації (повернення на батьківщину);
4. Шляхом оптації (вибір, бажання).

Підстави набуття громадянства України:

- за народженням;
- внаслідок усиновлення;
- внаслідок поновлення у громадянстві;
- внаслідок установаження над особою, визнаною судом недієздатною, опіки;
- за територіальним походженням;
- внаслідок прийняття до громадянства;
- внаслідок установаження над дитиною опіки чи піклування;
- внаслідок установаження батьківства;
- на підставі з перебування у громадянстві України одного чи обох батьків дитини;
- за іншими підставами, передбаченими міжнародними договорами України

За народженням (філіація). Філіація є основним способом набуття громадянства України. При цьому громадянство за народженням набувається на основі принципів «права крові» або «права ґрунту» .

України батьки набуває громадянства батька
(одного з батьків) незалежно від місця народження.

У Законі України «Про громадянство України» закріплено принцип крові
- особа, батьки або один із батьків якої на момент її народження були
громадянами України, є громадянином України .

Принцип права ґрунту - дитина стає громадянином тієї держави, на території якої вона народилася, незалежно від громадянства батьків.

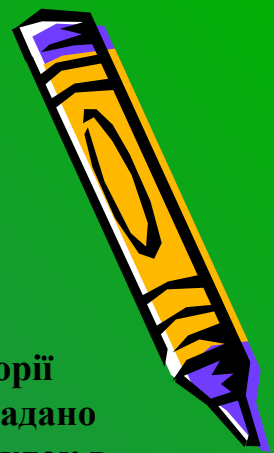

За народженням громадянство України набуває особа:

- яка народилася на території України від осіб без громадянства, які на законних підставах проживають на території України*
- яка народилася за межами України від осіб без громадянства, які постійно на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства іншої держави*
- яка народилася на території України, одному з батьків якої надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, і не набула за народженням громадянства жодного з батьків або набула за народженням громадянство того з батьків, якому надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні батьки або один із батьків якої на момент її народження були громадянами України*
- яка народилася на території України від іноземців, які постійно на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства жодного з батьків*
- яка народилася на території України від іноземця та особи без громадянства, які постійно на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства того з батьків, який є іноземцем*
- новонароджена дитина, знайдена на території України, обоє з батьків якої невідомі (знайда).*

Порядок застосування *принципу «права ґрунту»*.

- якщо особа народилася на території України від осіб без громадянства, які на законних підставах проживають на території України;
- якщо особа народилася за межами України від осіб без громадянства, які постійно на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства іншої держави, є громадянином України;
- якщо особа народилася на території України від іноземців, які постійно на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства жодного з батьків, є громадянином України;
- якщо особа народилася на території України і одному з батьків якої надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, і яка не набула за народженням громадянства жодного з батьків або набула за народженням громадянство того з батьків, якому надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні;
- якщо особа народилася на території України від іноземця і особи без громадянства, які постійно на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства того з батьків, який є іноземцем;
- якщо на території України знайдено новонароджену дитину, обоє з батьків якої невідомі (знайда).

Набуття громадянства за територіальним походженням.

- особа, яка сама або хоча б один з її батьків, дід чи баба, повнорідні брат чи сестра народилися або постійно проживали до 16 липня 1990 р. на території, яка стала територією України відповідно до ст. 5 Закону України «Про правонаступництво України»
- і є особою без громадянства або іноземцем, що взяв зобов'язання припинити іноземне громадянство, та подала заяву про набуття громадянства України, а також її діти;
- дитина, яка народилася чи постійно проживала на території УРСР (або хоча б один з її батьків, дід чи баба народилися чи постійно проживали на територіях, зазначених і є особою без громадянства, за заявою одного з батьків або опікуна чи піклувальника;
- дитина, яка народилася на території України від батьків, що є іноземцями, і набула за народженням громадянство іншої держави або держав, яке було припинене, за клопотанням одного з батьків або опікуна чи піклувальника.

(наaturalізація).

- за законом- (усиновлення, встановлення над особою опіки)

- за заявою .

УМОВИ ПРИЙНЯТТЯ ДО ГРОМАДЯНСТВА:

отримання дозволу на постійне проживання в Україні
володіння державною мовою або її розуміння в обсязі, достатньому для
спілкування

визнання і дотримання Конституції та законів України
зобов'язання припинити іноземне громадянство або непереходження в іноземному
громадянстві

безперервне проживання на законних підставах на території України протягом
останніх п'яти років

наявність законних джерел існування.

Обставини, що полегшують прийняття во громадянства України

- отримання статусу біженця, які просять притулку в Україні;
- перебування у шлюбі з громадянином України;
- визначні заслуги перед Україною, державний інтерес для України.

Обставини, що перешкоджають прийняттю до громадянства України

- вчинення злочину проти людства чи здійснення геноциду
- засудження в Україні до позбавлення волі за вчинення тяжкого злочину
- вчинення на території іншої держави діяння, яке визнано законодавством України тяжким злочином.

Підстави припинення громадянства:

1. внаслідок виходу з громадянства
України (депатріація);

2. внаслідок втрати громадянства
України

3. за підставами, передбаченими
міжнародними договорами
України

Депатріація- вихід із громадянства України здійснюється за ініціативою особи, яка виїхала на постійне проживання за кордон і подала відповідне клопотання на ім'я Президента України.

Втрата громадянства звичайно передбачає автоматичне припинення громадянства за певних умов:

- 1) якщо громадянин України після досягнення ним повноліття добровільно набув громадянство іншої держави.
- 2) якщо іноземець набув громадянство України і не подав у порядку, передбаченому Законом, документ про припинення іноземного громадянства або декларацію про відмову від нього;
- 3) якщо іноземець набув громадянство України і скористався правами або виконав обов'язки, які надає чи покладає на нього іноземне громадянство;
- 4) якщо особа набула громадянство України внаслідок подання свідомо неправдивих відомостей або фальшивих документів;
- 5) якщо громадянин України без згоди державних органів України добровільно вступив на військову службу, на роботу в службу безпеки, правоохоронні органи, органи юстиції або органи державної влади чи органи місцевого самоврядування іншої держави.

України є:

оптація

трансферт

civilsociety.cv.ua

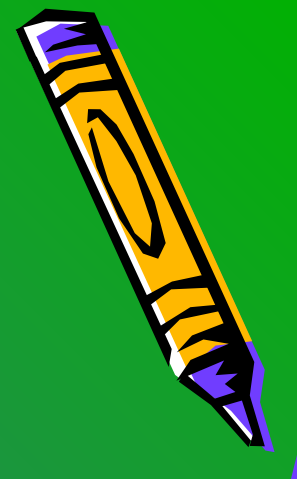
Органи, які вирішують питання громадянства в Україні:

- Президент України;
- Комісія з питань громадянства при Президентові України;
- МВС України;
- Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань громадянства та підпорядковані йому органи;
- Міністерство закордонних справ України, дипломатичні представництва і консульські установи України.

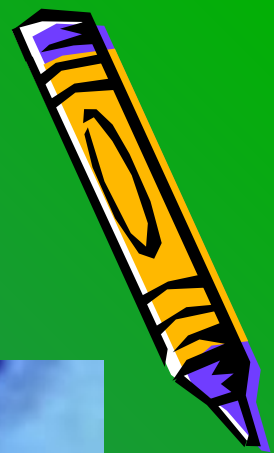
Президент України: ухвалює рішення і видає укази відповідно до Конституції України і Закону України «Про громадянство України»; визначає порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства та виконання ухвалених рішень; затверджує Положення про Комісію при Президентові України з питань громадянства.

Комісія з питань громадянства при Президенті України:
розглядає заяви про прийняття до громадянства України, вихід із громадянства України та подання про втрату громадянства України і вносить пропозиції Президентові України щодо задоволення цих заяв і подань; повертає документи про прийняття до громадянства України чи про вихід із громадянства України відповідному органу; контролює виконання рішень, ухвалених Президентом України з питань громадянства.

Органи МВС України : ведуть облік осіб, які набули громадянство та припинили громадянство України; постановляють рішення про оформлення набуття громадянства України та видають відповідні документи; приймають заяви з питань громадянства; готують подання про втрату особами громадянства України; виконують рішення Президента України з питань громадянства; вилучають в осіб, громадянство України яких припинено, відповідні документи.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань громадянства і підпорядковані йому органи:

- 1) приймають заяви разом із необхідними документами щодо прийняття до громадянства України та виходу з громадянства України, перевіряють правильність їх оформлення;
- 2) готують подання про втрату особами громадянства України та разом із необхідними документами надсилають на розгляд Комісії при Президентові України з питань громадянства;
- 3) приймають рішення про оформлення набуття громадянства України.

Громадянство дітей при зміні громадянства батьків.

Закон України "Про громадянство" передбачає - "при зміні громадянства батьків, внаслідок якої обоє виходять з громадянства України, змінюється відповідно громадянство їхніх дітей, які не досягли 14 років.

Підстави набуття і зміни громадянства дітей

- *Якщо відомий один з батьків дитини, то при зміні громадянства цього батька відповідно змінюється громадянство дитини, яка не досягла 16 років, тобто зміна громадянства України відбувається автоматично, і на це не потрібна згода дітей.*
- *Якщо обоє з батьків або один з батьків дитини, яка проживає на території України, виходить з громадянства України і при цьому не беруть участь у вихованні дитини, над нею встановлено опіку чи піклування громадян України, дитина за клопотанням батьків, опікуна або піклувальника зберігає громадянство України.*
- *Якщо громадянином України стає один із батьків, а другий залишається іноземним громадянином, дитина може набути громадянство України за клопотанням про це того з батьків, який набуває громадянство України, та при згоді другого з батьків.*
- *Якщо громадянином України стає один з батьків, а другий залишається особою без громадянства, дитина, яка проживає на території України стає громадянином України.*
- *Якщо громадянином стає один з батьків, а другий залишається особою без громадянства, дитина, яка проживає поза територією України може набути громадянства України за клопотанням про це того з батьків, який набуває громадянства України.*

